

N á v r h

ZÁKON

ze dne 2016,

kterým se mění zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

V § 9 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 268/2015 Sb., odstavec 3 včetně poznámky pod čarou č. 2a zní:

„(3) Vlastník dálnice, silnice nebo místní komunikace je povinen vykonávat její správu zahrnující zejména její pravidelné a mimořádné prohlídky, údržbu a opravy. Výkon správy může vlastník dálnice, silnice nebo místní komunikace zajišťovat prostřednictvím správce, jímž je právnická osoba zřízená nebo založená vlastníkem dálnice, silnice nebo místní komunikace za podmínky, že je vůči ní vlastník po celou dobu výkonu správy ovládající osobou. Vlastník, popřípadě správce mohou dílčími činnostmi v rámci správy dálnice, silnice nebo místní komunikace, zejména činnostmi souvisejícími s údržbou a opravami dotčené dálnice, silnice nebo místní komunikace, pověřit osobu vybranou postupem podle zvláštního právního předpisu^{2a)} nebo kraj u silnic I. třídy nacházejících se v jeho územním obvodu na základě veřejnoprávní smlouvy; tato osoba nebo kraj se nestávají správcem dotčené pozemní komunikace.

^{2a)} Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.“

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

OBECNÁ ČÁST

Předkládaný dokument je návrhem novely zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoPK“). Navrhované změny jsou podrobně specifikovány v následujícím textu.

1. Zhodnocení platného právního stavu, odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Cílem předkládané novely zákona je umožnit přenést na kraje na základě veřejnoprávních smluv dle ustanovení § 159 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů dílčí činnosti související se správou silnic I. třídy, aniž by docházelo k úplnému přenosu správy těchto pozemních komunikací ze státu jako jejich vlastníka.

Předkládaná novela modifikuje stávající právní úpravu obsaženou v ustanovení § 9 odst. 3 ZoPK, které již nyní umožňuje na základě veřejnoprávní smlouvy přenést na kraje správu silnic I. třídy, avšak neumožňuje takto pověřit kraje pouze některými činnostmi souvisejícími s údržbou a opravami dotčené silnice.

Aktuálně platná právní úprava v daném ohledu neodpovídá koncepci Ministerstva dopravy a Ředitelství silnic a dálnic a zároveň není ani žádoucí ze strany jednotlivých krajů, neboť úplný přenos správy silnic I. třídy se všemi souvisejícími povinnostmi by pro kraje představoval nepřiměřenou zátěž.

Stávající znění ustanovení § 9 odst. 3 ZoPK tedy státu jako vlastníku silnic I. třídy neumožňuje efektivně spolupracovat s kraji a využívat infrastrukturu a technické kapacity pro údržbu silnic, kterou jednotlivé kraje disponují. Smyslem navrhované právní úpravy tedy je přivodit synergický efekt v podobě úspory nákladů tak, aby kraje se kraje jako správci silnic II. a III. třídy mohli podílet na údržbě silnic I. třídy na jejich území, aniž by na ně byla přenášena odpovědnost za jejich úplnou správu.

Předkládaná novela tedy odstraňuje nedostatky stávající právní úpravy tak, aby byla umožněna spolupráce státu a krajů při údržbě silnic I. třídy, jak bylo původním úmyslem zákonodárce při poslední novelizaci ZoPK.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Předkládaný návrh je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

3. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie

Na právní úpravu obsaženou v předloženém návrhu se právní předpisy Evropské unie nevztahují.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná úprava se nedotýká mezinárodních smluv v oblasti výstavby, rozvoje a správy pozemních komunikací a není v rozporu s mezinárodními smlouvami dle článku 10 Ústavy České republiky.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky a dále sociální dopady a dopady na životní prostředí

S přijetím navrhované právní úpravy není spojeno zvýšení nákladů státního rozpočtu, ani ostatních veřejných rozpočtů.

6. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Předložený návrh v této oblasti stávající úpravu nikterak nemění, tudíž se dopady na problematiku ochrany soukromí a osobních dopadů nepředpokládají.

7. Zhodnocení korupčních rizik

V důsledku přijetí navrhovaných změn nedojde ke změně hodnoty korupčních rizik.

8. Odůvodnění návrhu, aby Poslanecká sněmovna vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení

Navrhuje se, aby podle § 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, Poslanecká sněmovna s návrhem zákona vyslovila souhlas již v prvním čtení. Důvodem pro zvolený postup je, aby bylo možné co nejdříve začít připravovat tam, kde bude k uzavření veřejnoprávních smluv vůle obou dotčených stran, návrh příslušných smluv a docílit tak v odpovídající kvalitě zajištění výkonu dílčími činnostmi v rámci správy takové silnice, souvisejících zejména s údržbou a opravami.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K čl. I

Navrhuje se, aby stát jako vlastník silnice I. třídy nebo jím pověřený správce silnice I. třídy mohl formou veřejnoprávní smlouvy pověřit uzavřené s krajem pověřit kraj, na jehož území se taková silnice I. třídy nachází, dílčími činnostmi v rámci správy takové silnice, zejména pak činnostmi souvisejícími s údržbou a opravami takové silnice. Jedná se o možnost uzavřít takovou veřejnoprávní smlouvu, nikoliv o povinnost jejího uzavření.

Uzavřením takové veřejnoprávní smlouvy s vlastníkem silnice I. třídy nebo jejím správcem by se kraj nestal správcem pozemní komunikace, tedy by se na něj nevztahovaly všechny povinnosti správce pozemní komunikace, ale pouze takové povinnosti, jež by byly sjednány ve veřejnoprávní smlouvě.

Ustanovení nalezne své využití zejména tam, kde se z pohledu krajů jedná o klíčové pozemní komunikace, a navržená změna tak může přispět k efektivnějšímu výkonu oprav a údržby takových silnic I. třídy. Využití této navrhované možnosti přivede synergický efekt v podobě úspory nákladů, neboť ten, kdo zabezpečuje správu silnic II. a III. třídy bude moci zabezpečovat například i jen zimní a běžnou údržbu silnic I. třídy

Dosavadní právní úprava počítající s přenesením správy na kraje en bloc podle dosavadních zkušeností představuje pro kraje nepřiměřenou zátěž, což pochopitelně kraje od uzavření takové veřejnoprávní smlouvy odrazuje, a není to ani v souladu ani s tím, o co stát jako vlastník silnic I. třídy, respektive Ministerstvo dopravy a Ředitelství silnic a dálnic usilují.

Z formálního hlediska se opravuje odkaz v poznámce pod čarou, jehož současné znění odkazuje na již platně zrušený zákon. V zájmu přehlednosti právní úpravy proto bude odkazováno na relevantní zákonnou úpravu.

K čl. II

Navrhuje se, aby zákon jako celek nabyl účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení. Jednak se tím vyhová požadavku na to, aby změna byla účinná co nejdříve a umožnila uzavírání předmětných veřejnoprávních smluv, jednak se tím dává prostor adresátům právní úpravy pro seznámení se s ní, odpovídající relativně stručnému rozsahu navržené úpravy.

V Praze dne 16. srpna 2016

Jan Birke, v.r.

Roman Sklenák, v.r.